



OMAVALVONTASUUNNITELMA 2026
Lastensuojeluyksikkö Hopeatähti

PALVELUYKSIKÖN TIEDOT

Toimintayksikön nimi: Lastensuojeluyksikkö Hopeatähti	
Toimintayksikön sijaintikunta yhteystietoineen: Kokkola, Keski-Pohjanmaan Soite, Mariankatu 16-20, 67600 Kokkola, 06-8264111	
Palvelumuoto; asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä Ympärivuorokautinen lastensuojelun sijaishuolto. 7 asiakaspaikkaa	
Toimintayksikön katuosoite Ruistie 9	
Postinumero 67600	Postitoimipaikka Kokkola
Toimintayksikön vastaava esimies Niina Nivala	Puhelin 044-3332768
Sähköposti johtaja.hopeatahti@gmail.com	
Toimintalupatiedot (yksityiset sosiaalipalvelut)	
Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikajankohta (yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt) 20.9.2021	
Palvelu, johon lupa on myönnetty Luvanvarainen ympärivuorokautinen laitoshoido, lapsi- ja nuorisokoti	
Ilmoituksenvarainen toiminta (yksityiset sosiaalipalvelut)	
Kunnan päätös vastaanottamisesta 2.6.2021	Aluehallintoviraston rekisteröintipäätöksen ajankohta 20.9.2021
Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat	
Työterveys: Botnia työterveys Työnohjaus: Raija-Leena Rekilä Turva- ja kutsulaitteet: Entersec Oy, Kari Mild puh. 0504067140	

Yksikön toiminta-ajatus

Hopeatähti tarjoaa kodinomaisen, turvallisen ja virikkeellisen sijaishuoltopaikan seitsemälle 0-17-vuotiaalle lapselle/nuorelle. Hopeatähti on perustason yksikkö ja sijaitsee Kokkolassa rauhallisella Kaustarin asutusalueella. Lapset voidaan sijoittaa yksikköön avohuollon tukitoimenpiteenä, kiireellisesti sijoitettuina tai huostaanotettuina.

Lisäksi yksikön pihapiirissä sijaitsevassa pihatuvassa on mahdollisuus kahdelle jälkihuolto- nuorelle tuettuun soluasumiseen. Pihatuvassa asuvilla nuorilla on omat sisäänkäynnit, lukolliset huoneet ja yhteisessä käytössä oleva olohuone, keittiö ja pesutilat. Pihatuvan tarkoitus on toimia laitousyksikön ja täysin itsenäisen elämän välimuotona ja asuminen pihatuvassa on lyhytaikaista. Asumisvalmennukseen on mahdollisuus siirtyä jo hieman ennen täysi-ikäisyyttä, jos se on nuoren edun mukaista.

Lähialueilta tulevien lasten kohdalla pyritään turvaamaan mahdollisimman moni jo olemassa oleva asia, kuten koulu, päiväkotiki, harrastukset, kaverit jne. Kauempaa tulevien lasten kohdalla pyritään löytämään sopivat ratkaisut lapsen tilanne huomioon ottaen koulun, harrastusten ym. kohdalla. Tavoitteena on yli sijoituksen kantava hoito; lapsia tuetaan opinnoissa, itsenäistymistyöskentely aloitetaan jo hyvissä ajoin yksikön suunnitelman mukaan ja itsenäistymistä on mahdollista harjoitella itsenäistymisasunnossa. Jokaiselle lapselle pyritään turvaamaan mahdollisimman hyvät lähtökohdat elämälle; hankkimalla tarvittava tuki, luomalla turvaa ja luottamusta selkeään arjen myötä, tukemalla koulunkäyntiä ja sosiaalisia suhteita sekä auttamalla löytämään vahvuudet ja suuntaa elämälle.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Lapsen etu ja hyvinvointi ovat Hopeatähden toiminnan tärkein lähtökohdaksi. Lapset huomioidaan yksilöllisesti ja jokaisen kohdalla tilannetta tarkastellaan lapsen lähtökohdista käsin ja taustatilanne huomioiden. Toiminnan tavoitteena on luoda sijoitetuille lapsille ja nuorille mahdollisimman turvalliset ja kasvua tukevat olosuhteet. Ammatillisuus, toiminnallisuus ja nuorten osallisuus antavat pohjan tavoitteiden toteutumiselle.

Lapsen positiivista suhdetta vanhempiin, sukulaisiin ja omiin sosiaalisiin verkostoihin arvostetaan ja perheitä osallistetaan lapsen kasvun ja kehityksen tukemiseen sekä rohkaistaan aktiiviseen osallistumiseen lapsen asioissa. Osallisuutta tuetaan myös aktiivisen yhteydenpidon avulla.

Omaohjaajat pitävät yhteyttä omaohjattavansa vanhempiin ja muihin tärkeisiin henkilöihin viikoittain. Lapsista tehtävät kuukausikoosteet käydään lasten kanssa yhdessä läpi ja lähetetään myös vanhemmille. Jokainen lapsi ja perhe kohdataan yksilöllisesti. Toimimme lasten biologisten

vanhempien kanssa kasvatuskumppaneina, mikä tarkoittaa biologisen vanhemman kunnioittamista ja huomioimista tasavertaisina aikuisina, joiden mielipiteillä on merkitystä lasten asioissa.

Toimitilat ja ympäristö

Lastensuojeluyksikön toimitilat sijaitsevat vuonna 2000 valmistuneessa omakotitalossa, joka on rakennettu toimintaa varten. Jokaiselle lapselle on varattu oma huone, jonka sisustamiseen pystyy lapsi/nuori itse vaikuttamaan. Lisäksi yhteisinä tiloina toimii iso olohuone, erillinen kokoustila, takkahuone, keittiö, toimistotilat, 5 WC:tä, kolmet pesutilat, sauna ja kodinhoituhuone. Lisäksi tiloja yhteiseen tekemiseen löytyy lasten huoneiden aulatilasta. Työntekijöille on oma wc/kylpyhuone. Piha-alue on aidattu. Pihapiiristä löytyy omenapuita, marjapensaita ja kasvihuone, missä kasvatamme pienimuotoisesti mm. mansikoita, tomaattia ja salaattia. Lisäksi yksikön pihalla on nurmialueita erilaiseen pelailuun, aurinkoterassi, leikkimökki, trampoliini ja iso autotalli. Autotallia on mahdollisuus hyödyntää erilaisiin metalli- ja puutöihin. Autotallista löytyy myös pingispöytä. Lisäksi kesäisin pihallamme voidaan asentaa lämmitettävä ulkoporeallas lasten käyttöön. Monipuolinen ja virikkeellinen kasvuympäristö luo viihtyvyyttä ja pystymme hyödyntämään erilaisia toiminnallisia hetkiä nuorten kanssa. Yhteisissä tiloissa lapsilla on mahdollisuus viettää yhdessä aikaa yhteisen tekemisen merkeissä. Tämä tukee osaltaan yhteisöllisyyden toteutumista. Tällaisia tiloja ovat etenkin olohuone, takkahuone sekä lasten aula ja olohuone. Myös piha-alue ympäristöineen tarjoaa mahdollisuuksia yhteiselle tekemiselle.

Jokaisen lapsen käyttöön on varattu oma huone, jonka pinta-ala on 12m². Huoneissa on aina tarvittava peruskalustus, kuten sänky, kirjoituspöytä sekä säilytystilaa lapsen henkilökohtaisille tavaroille. Asiakashuoneet valikoituvat aina vapaina olevien huoneiden mukaisesti. Lapset ja nuoret saavat sisustaa huoneensa mieleisekseen joko omilla tai yksikköön hankittavilla tavaroilla yms. Asiakkaan huonetta ei käytetä muihin tarkoituksiin hänen ollessaan pois yksiköstä. Työvuorossa olevat ohjaajat huolehtivat päivittäin siivouksesta ja pyykkihuollosta. Siivoukseen käytettävät välineet ja aineet säilytetään lukitussa siivouskomerossa. Siivoukseen on laadittu ohjeistus ja siivoustoimet merkataan talouskansiossa oleviin listoihin. Asiakkaat siivoavat ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti omat huoneensa. Pyykkihuolto suoritetaan kodinhoituhuoneessa. Yksikössä on käytössä kaksi pesukonetta ja kaksi kuivausrumpua. Yläkouluikäiset ja sitä vanhemmat asiakkaat huolehtivat omasta pyykkihuollostaan henkilökohtaisten vaatteidensa osalta.

Yksikössä on Entersec Oy:n toimittava Ajax-järjestelmä. Järjestelmään on kytketty yksikön palovaroittimet ja järjestelmä mahdollistaa huoneiden lämpötilan seurannan sekä tarvittaessa ulko-ovien avausvalvonnan. Lisäksi järjestelmään on kytketty yksi hälytyspainike, mistä painaessa hälytys kulkeutuu ohjaajien ja yksikönjohtajan puhelimiin. Järjestelmää on mahdollisuus valvoa

puhelimien sovelluksella, minkä kautta järjestelmän toimivuutta voi testata etänä. Yksikön henkilökunta on perehdytetty järjestelmän toimintaan ja toimivuuteen. Järjestelmän toiminnasta vastaa Entersec Oy:n Kari Mild.

Omaevalvonta yksikössä

Hopeatähdessä omaevalvonta on tärkeä osa yksikön toimintaa ja sen avulla taataan ja tehdään näkyväksi laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta yksikössä. Omaevalvontaa suoritetaan arjessa kautta linjan. Omaevalvonnan tärkeimpiä tehtäviä ovat riskien ennakointi, laadunvalvonta ja yksilöllisen sekä asiakaslähtöisen toiminnan varmistaminen ja toiminnan turvallisuus. Omaevalvontasuunnitelmaan on sisällytetty kuvaus vaaratapahtumien ilmoitus- ja oppimismenettelyistä. Lääkehoidon valvonnasta yksikön sisällä vastaavat yksikönjohtaja sekä sairaanhoitaja.

Päävastuussa omaevalvonnasta on yksikönjohtaja. Yksikön omaevalvontasuunnitelman laatimiseen osallistuu koko työyksikön henkilökunta. Omaevalvontasuunnitelman laatimisessa huomioidaan aina valvontaviranomaisen antama ohjaus ja ohjeistus sekä lakimuutokset. Omaevalvontasuunnitelma on päivitetty sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalain 29 § mukaisesti.

Lapsia osallistetaan suunnitteluvaiheessa ikätason ja mahdollisuuksien mukaan. Myös asiakasperheiden ja verkostojen antama palaute huomioidaan suunnitelmaa laadittaessa. Omaevalvontasuunnitelma tarkastetaan vähintään kerran vuodessa ja päivitetään ajan tasalle kvartaaleittain. Omaevalvontasuunnitelma päivitetään aina, mikäli toiminnassa tapahtuu olennaisia muutoksia. Omaevalvontasuunnitelma on nähtävillä ja luettavissa kaikille yksikön keittiössä ja päivitetty omaevalvontasuunnitelma löytyy myös yrityksen nettisivuilta, jossa se on vapaasti luettavissa. Yksikön omaevalvontasuunnitelma ei sisällä mitään salassa pidettävää tietoa.

Hyvä kohtelu ja itsemääräämisoikeus

Omaevalvontaan kuuluu myös olennaisena osana hyvän kohtelun suunnitelma. Hopeatähden hyvän kohtelun suunnitelma laaditaan lapsilähtöisesti. Suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuvat kaikki yksikön lapset ohjaajien avustuksella. Suunnitelmassa käytetään luovia menetelmiä. Lapsilla on mahdollisuus kertoa toiveitaan toiminnan suunnitteluun sekä kertoa ja kuvittaa omia ajatuksiaan siitä, mikä heidän mielestään on hyvää kohtelua yksikössä. Hyvän kohtelun suunnitelma sisältyy omaevalvontasuunnitelmaan ja se on nähtävillä yksikön seinällä sekä omaevalvontasuunnitelman yhteydessä yksikön tiloissa. Hyvän kohtelun suunnitelma lähetetään myös lasten asioista vastaavien

hyvinvointialueiden sosiaalityöntekijöille. Hyvän kohtelun suunnitelmaa päivitetään omavalvontasuunnitelman yhteydessä ja uusille lapsille sekä uusille työntekijöille perehdytetään molempien suunnitelmien sisältö.

Yhtenä tärkeimmistä arvoista yksikössämme on kaikkien asiakkaana olevien lasten itsemääräämisoikeus ja tasavertaisuus. Haluamme mahdollistaa lapselle turvallisen, kodinomaisen ja omannäköisen elämän. Lapsilla on oikeus yksityisyyteen, joka turvataan heille yksikössä muun muassa oman huoneen muodossa. Lapsen huoneeseen eivät mene aikuisetkaan koputtamatta. Muilla asukkailla ei ole lupaa mennä huoneeseen ilman huoneessa asuvan lapsen suostumusta. Nämä säännöt kerrotaan ja ohjeistetaan aina uusille lapsille ja aikuisten tehtävä on valvoa, että lapsen yksityisyys toteutuu kaikissa olosuhteissa. Lapsella on oikeus päättää ikätasoisesti omasta vaatuksestaan, harrastuksistaan ja omaan elämäänsä liittyvistä asioista aikuisten tuella. Lapsen fyysinen ja psyykinen koskemattomuus pyritään turvaamaan kaikin mahdollisin keinoin. Jokaisella lapsella on oikeus olla oma itsensä. Tätä pyritään turvaamaan muun muassa tarjoamalla lapselle mahdollisuuksia omannäköiseen ja mieluiseseen tekemiseen, sekä tarjoamalla aikuisen tukea ja turvaa haastavissa tilanteissa. Kaikenlaiseen kiusaamiseen yksikössä on nollatoleranssi ja tästä pidetään kiinni kaikissa arjen tilanteissa. Yksikössä on nähtävillä yhdessä laaditut säännöt, joista löytyy tarkemmat ohjeet arjen tilanteisiin, kuinka toisille puhutaan ja käyttäydytään kunnioittavasti muita kohtaan.

Jokainen työntekijä ja opiskelija perehdytetään yksikön toimintatapoihin ja arvoihin perehdytyksen alussa. Yksikön keskeisenä periaatteena on asiakkaana olevien lasten ja heidän vanhempiansa kunnioittaminen. Hyvä perehdytys toimii ensimmäisenä asiallisen kohtelun varmistusmenetelmänä. Yhteisissä työpaikkapalavereissa sovitaan jokaisen asiakkaan kohdalla niistä toimintakäytännöistä, joilla asioita hoidetaan. Näissä palavereissa varmistetaan myös osaltaan asiakkaan asiallista kohtelua, kun tilanteisiin on laadittu toimintaohjeita ennakolta. Työpaikkapalaveri on kerran kuukaudessa. Lisäksi yksikössä on käytössä viikkopalaveri, joka kokoontuu tilanteen niin vaatiessa. Tiedonkulkua vuorojen vaihtuessa varmistetaan hyvällä raportoinnilla sekä päiväkohtaisella kirjallisella suunnitelmalla, johon kirjataan tarkkaan jokaisen lapsen tärkeät aikataulut ja asiat.

Pääsääntöisesti yksikössä pyritään hyvän omavalvonnan ja johdon läsnäolon avulla turvaamaan asiakkaiden hyvä kohtelu ja tilanteisiin puututaan niiden vaatimalla tavalla keskustellen työntekijöiden kanssa ja reflektoiden haasteellisia tilanteita yhdessä. Jos asiakas tai hänen läheisensä kokevat epäasiallista kohtelua tapahtuneen, asiasta tiedotetaan yksikönjohtajaa, joka käsittelee asian yhdessä asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa keskustellen sekä puhelimitse, että kasvokkain. Tilanteen käsittely kirjataan Nappula asiakkuudenhallintajärjestelmään.

Yksikönjohtaja ja tarvittaessa myös toimitusjohtaja keskustelevat tapahtumista vuorossa olleiden työntekijöiden kanssa. Tilanteen vakavuudesta, tuottamuksellisuudesta ja työntekijän tekemistä korjaavista toimenpiteistä riippuen myös kirjallinen varoitus työntekijälle on mahdollinen.

Hopeatähdessä lastensuojelulain mukaisia rajoitustoimenpiteitä voidaan kohdistaa vain kiireellisesti sijoitettuihin ja huostaanotettuihin lapsiin ja nuoriin. Rajoitustoimenpiteille noudatetaan aina laissa määrättyjä perusteita ja säännöksiä ja itsemääräämisoikeutta rajoitetaan ainoastaan silloin, jos asiakkaan tai muiden paikalla olevien henkilöiden terveys tai turvallisuus on uhattu vaarantua. Rajoitustoimenpiteet toteutetaan lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti sekä aina lapsen ihmisarvoa kunnioittaen. Rajoitustoimenpiteistä on tehty erillinen kirjallinen ohjeistus yksikön henkilökunnalle. Yksikön johtaja suorittaa arvion rajoitustoimenpiteen käytöstä ja tekee siitä lainmukaisen kirjallisen päätöksen. Ellei yksikön johtaja ole paikalla, vuorossa oleva ohjaaja tekee arvion yhdessä yksikön johtajan kanssa puhelimitse ja laatii kirjallisen päätöksen rajoittamisesta yksikön johtajan ohjeistuksen mukaisesti. Yleensä yksikön johtaja tai tiiminvetäjä laatii rajoitustoimenpide päätökset, ja molemmat ovat hyvin tavoitettavissa myös työvuorojen ulkopuolella. Rajoitustoimenpiteisiin perustason yksikössä päädytään yleensä harvoin. Ensisijaisesti haastavat tilanteet pyritään ratkaisemaan keskustelemalla, kuuntelemalla ja kohtaamalla lapsi tunteineen. Lapselle selvitetään aina ikätasoisesti mistä on kysymys ja pyritään yhdessä löytämään ratkaisuja. Ylipäätään rajoitustoimenpiteitä pyritään ennaltaehkäisemään tarjoamalla lapsille kodinomaiset olosuhteet, aikuisten läsnäoloa ja ymmärrystä, turvallinen ja mielekäs arki. Tällä tavoin voidaan vaikuttaa siihen, että rajoitustoimenpiteille ei ylipäätään olisi tarvetta.

Työsuojelu, riskien hallinta, epäkohdat ja laatupoikkeamat

Yksikössä noudatetaan sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalain 29 § mukaista omavalvontaa ja ilmoitusvelvollisuutta kaikissa epäkohtatilanteissa. Jokainen työntekijä, joka havaitsee jonkin epäkohdan yksikön toiminnassa, ilmoittaa siitä yksikönjohtajalle epäkohdan, laatupoikkeaman tai riskin luonteesta riippuen, joko välittömästi tai sitten, kun yksikönjohtaja on työpaikalla. Läheltä piti - tilanteet kirjataan niille tarkoitettulle lomakkeelle. Asiakkaita koskevat läheltä piti -tilanteet kirjataan myös Nappula -asiakkuuden hallintajärjestelmään. Tilanteesta riippuen uhka ja poikkeama- tilanteet käydään läpi tiimissä henkilöstön kanssa ja pohditaan toiminnan kehittämisen ja ennaltaehkäisyn kannalta keinoja jatkossa välttää vaara- tai uhkatilanteet. Yksikönjohtaja tiedottaa tarvittaessa tilanteista johtoryhmään toimitusjohtajalle. Mikäli uhka/vaaratilanne on sellainen, ettei sitä voida välittömästi ja turvallisesti ratkaista yksikössä, tehdään ilmoitus yksikön toimintaa paikallisesti valvovalle viranomaiselle, eli Soitelle. Mikäli kyseessä olisi vakava puute taikka poikkeama toiminnassa, viedään asia lupa- ja valvontavirastolle. Valvovaa viranomaista myös tarvittaessa konsultoidaan epäselvissä tilanteissa. Missään tilanteessa ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei aseteta kielteisiä vastatoimia eikä minkäänlaista palvelussuhteeseen liittyvää uhkaa. Epäkohdista ja uhkatilanteista ilmoitetaan matalalla kynnyksellä ja aina tarvittaessa. Ohjeet ja lomakkeet ilmoituksen tekemiseen löytyvät yksikön toimistosta ja niistä ohjeistetaan aina uuden henkilön perehdytyksen yhteydessä. Tämä on todella tärkeä osa omavalvontaa, turvallisuutta ja yksikön toiminnan laadun varmistamista.

Riskien arviointia ja hallintaa yksikössä toteutetaan arjessa ja toiminnassa kaiken aikaa. Riskien arvioinnit suoritetaan STM- lomakkeiston pohjalta työyhteisössä vuosittain ja aina tarvittaessa. Koko työyhteisö osallistuu riskien arviointiin ja on sitoutunut tuomaan esiin huomaamiaan riskejä tai uhkia yksikön johtajan tietoon. Yhtenä tärkeänä osana on ennakointi ja tarkka arviointi siinä vaiheessa, kun yksikköön tarjotaan/ suunnitellaan uutta lasta tai nuorta. Yksikön toiminta pyritään pitämään mahdollisimman kodinomaisena perustason yksikön toimintana, eli käytännössä yksikköön ei oteta asumaan nuoria, joilla on vakavia päihde- tai mielenterveysongelmia, aggressiivista käyttäytymistä taikka rikostaustaa. Nämä ovat valintaa tehdessä poissulkevia tekijöitä. Mahdollisia ulkoa tulevia riskitekijöitä pyritään ennaltaehkäisemään mm. turvalaitteilla ja lukitsemalla ulko-ovet (yöllä ja tarvittaessa). Yksikköön asennettu sähköinen hälytinja järjestelmä, jossa on myös mukana kuljetettava turvapainike sekä paniikinappula. Yksikön ulkoaluetta kuvaa myös tallentava kameravalvonta. Sisätiloihin kamera ei kuvaa.

Yksikössä on **työsuojelun toimintasuunnitelma**, joka päivitetään vuosittain ja aina tarpeen vaatiessa. Työsuojelun toimintasuunnitelma kattaa kaikki työsuojelun osa-alueet, joita riskiarviointien pohjalta tarkastellaan, suunnitellaan ja arvioidaan sekä pohditaan keinoja ja menetelmiä turvallisen toiminnan pohjaksi. Yksikön lääkehoidon turvallisuudesta vastaavat yksikön sairaanhoitaja ja yksikönjohtaja. **Lääkehoitosuunnitelma** päivitetään kerran vuodessa ja tarvittaessa/ toiminnan olennaisesti muuttuessa. Yksiköllä on olemassa **turvallisuussuunnitelma**, joka myös päivitetään vähintään kerran vuodessa. **Varautumissuunnitelma** pitää sisällään ohjeet erityistilanteita varten mm. pidemmän sähkökatkon varalta. Varautumissuunnitelma päivitetään kerran vuodessa. Yksikön **palo- ja pelastautumissuunnitelma** pitää sisällään ohjeet kaikkiin hätätilanteisiin, erityisesti paloturvallisuus asioihin liittyen. Yksikössä harjoitellaan turvallista hätäpoistumista vähintään kerran vuodessa, samoin **alkusammutusharjoitukset** tehdään säännöllisesti vuosittain.

Potilas- ja sosiaaliasiavastaavien yhteystiedot, jotka löytyvät myös yksikön ilmoitustaululta.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaava Anne-Mari Furu, puh. 0447232309, sosiaali.potilasasiavastaava@soite.fi

Etelä-Pohjanmaan potilas ja sosiaaliasiavastaavat Elina Puputti ja Marjo-Riitta Kujala ovat tavoitettavissa puhelinaikoina maanantaisin klo 12.30-13.30 sekä tiistaisin, torstaisin ja perjantaisin klo 8.30-10.00. Puh. 064154111 (vaihde).

Pohjois-Pohjanmaan potilas- ja sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot arkisin klo 9-11 puh. 086690600.

Kymenlaakson hyvinvointialueen sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot:
sosiaali.potilasasiavastaava@kymenhva.fi p. 052206250

Palautteen kerääminen ja toiminnan kehittäminen

Toiminnan kehittäminen ja palvelun laadun varmistaminen vaatii reflektovaa otetta työhön, avointa keskustelua asioista sekä aktiivista palautteen keräämistä. Yksikön asukkailla on mahdollista antaa palautetta ja esittää toiveitaan usean eri kanavan kautta. Yksikössä on palautelaatikko, johon voi palautetta jättää myös nimettömänä. Suunnitteilla ja selvityksessä on myös asukkaita ajatellen verkkopohjainen sovellus, jonka kautta lasten olisi luontevaa ja helppoa antaa palautetta ja esittää toiveita arkeen ja toimintaan, jotka käsiteltäisiin yhteisessä yhteisökokouksessa. Lapsilla on mahdollisuus kertoa ajatuksiaan ja mielipiteitään sekä esittää toiveita muun muassa toiminnan sisällöstä joka viikkoisessa yhteisöpalaverissa. Yhteisöpalaverissa on myös mahdollista käsitellä toiminnan eri sisältöjä. Palavereissa voidaan yhdessä miettiä toimimme perusteita ja arvioida niiden hyötyä ja merkitystä. Nuorilla on mahdollisuus vaikuttaa yhteisöpäivän aktiviteettiin. Se voi esimerkiksi olla jotain urheilua, luonnossa retkeilyä, askartelua, leipomista, ruoanlaittoa yhdessä. Yhdessä tekeminen antaa osallisuuden ja onnistumisen kokemuksia sekä lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta. Lisäksi Hopeatähdessä on käytössä iltahetki, jossa yksikön isommat asukkaat kokoontuvat vuorossa olevien ohjaajien kanssa iltapalalle. Iltahetkellä voidaan käsitellä yhteisöllisesti kuluneen päivän asioita ja kuulumisia sopivilta osin sekä mietitään valmiiksi seuraavan päivän menot ja tärkeät asiat. Iltahetkellä lapsella on myös mahdollisuus tuoda esiin epäkohtia tai mieleessään olevia asioita ohjaajille. Ohjaajat tiedottavat näistä yksikön johtajaa ja yhteisissä palavereissa voidaan pohtia keinoja ja parannusehdotuksia. Tällä tavoin parannetaan lasten osallisuutta yksikön arkeen ja mahdollisuuksia vaikuttaa asioihin.

Lapsille myös korostetaan avoimen keskustelun tärkeyttä ja he voivat halutessaan tulla juttelemaan myös yksikönjohtajalle huolistaan ja kokemuksistaan. Lasten vanhemmilta ja verkostoilta kerätään palautetta aktiivisesti yhteistyön lomassa (käynneillä yksikössä, puheluissa, palavereissa). Kaikenlainen palaute on toivottavaa ja otetaan huomioon lasten asioiden hoidossa ja toiminnan kehittämisessä. Henkilöstöllä on mahdollisuus tuoda esiin ajatuksiaan ja toiveitaan yksikön arjessa, ottamalla asioita suoraan puheeksi yksikönjohtajan kanssa. Kerran vuodessa käydään koko henkilöstön kanssa kehityskeskustelut. Henkilöstölle tehdään säännöllisesti 1-2 krt vuodessa työtyytyväisyyskysely. Hopeatähden työtyytyväisyys onkin ollut viime vuosina erittäin hyvä. Henkilöstö koki työn olevan merkityksellistä, mielekästä ja hyvin johdettua. Työtiimi koettiin lämminhenkiseksi ja avoimeksi, jossa voi olla oma itsensä ja saa toteuttaa omia vahvuuksiaan. Hopeatähti on saanut Arvostettu työpaikka sertifikaatin 2025-2026. Arvostettu Oy:n toimesta toteutetun kyselyn perusteella Hopeatähti sai työntekijöiltään erinomaiset arvosanat. Tuikkula Oy on saanut myös Suositeltu sotetyöpaikka kyselyssä mainiot arvostelut työntekijöiltä. Yksikköön on otettu käyttöön asiakastietojärjestelmä Nappulan Väylä- toiminto, jonka avulla voidaan kerätä asiakaspalautetta ja toteuttaa vaikuttavuuden arviointia jatkossa vieläkin tarkemmin, kattavammin ja tietoturvallisesti. Helmikuussa 2026 on Väylän kautta lähetetty asiakastytyväisyyskysely yksikön lapsille. Saatujen vastausten mukaan lapset ovat kokeneet, että heistä on välitetty, heitä on kuunneltu ja he ovat kokeneet olonsa turvalliseksi ja saamansa avun ja tuen hyödylliseksi.

Lasten kanssa laaditaan yhteisenä projektina vuosittain uusi Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma. Suunnitelma toteutetaan lapsilähtöisesti ja luovin menetelmin. Suunnitelman laatimisen ja tekemisen yhteydessä lasten kanssa keskustellaan syvällisemmin siitä, mikä on hyvää kohtelua, mitä tarkoittaa itsemääräämisoikeus, osallisuus ja turvallisuus, sekä oikeus olla juuri sellainen kuin on. Lapset saavat vapaasti ideoida suunnitelmaa ja tuottaa sinne asioita, joita pitävät tärkeänä ja mitä yksikön aikuisilta toivovat. Tällä hetkellä Hyvän kohtelun suunnitelma on juuri lasten kanssa työn alla ja siihen osallistuu myös yksikön sosionomi opiskelija osana kehittämistyön harjoittelua.

Henkilöstö, perehdytys ja osaamisen varmistaminen

Yksikönjohtaja on yksikön vastuhenkilö. Hän on koulutukseltaan sosionomi AMK, sekä suorittanut esimiestehtävään vaadittavat opinnot. Lisäksi Hopeatähdessä on tiiminvetäjä, joka on koulutukseltaan yhteisöpedagogi. Myös tiiminvetäjä on käynyt lähiesimieskoulutuksen. Heidän lisäksi lasten hoito- ja kasvatustyössä yksikössä toimii 5,5 kolmivuorotyötä tekevää ohjaajaa, sekä lisäapuna tarvittaessa keikkatyöntekijöitä. Ohjaajat ovat koulutuksiltaan sosionomeja AMK, yhteisöpedagogeja AMK, sairaanhoitaja AMK, lähihoitajia ja nuoriso- ja yhteisöohjaaja. Henkilökunnasta 2/3 osaa on suorittanut ammattikorkeakoulututkinnon.

Sijaisia käytetään silloin, kun ohjaaja ei toivevapaan tai sairausvapaan vuoksi pääse tulemaan työvuoroon. Sijaiset ovat yleensä ja pääosin jo entuudestaan lapsille tuttuja. Myös yksikön kesäloma sijaisiksi pyritään mahdollisuuksien mukaan löytämään lapsille tuttuja ja yksikön käytännöt osaavia työntekijöitä. Henkilöstöä rekrytoidaan aina tarpeen vaatiessa, mutta periaatteena on, että käytettävissä olevia henkilöitä on yksikön listoilla useampia. Tämä mahdollistaa esimerkiksi sijaisten saatavuuden yksikköön. Koulutautumista tuetaan, jolloin myös henkilöstön osaamisresurssit ovat riittävät laadukkaan työn toteuttamiselle.

Henkilöstön rekrytointia ohjaavat työlainsäädäntö ja työehtosopimukset, joissa määritellään sekä työntekijöiden että työnantajien oikeudet ja velvollisuudet. Palkattaessa lasten kanssa työskenteleviä työntekijöitä otetaan huomioon erityisesti henkilöiden soveltuvuus ja luotettavuus. Tämän lisäksi yksiköllä voi olla omia henkilöstön rakenteeseen ja osaamiseen liittyviä rekrytointiperiaatteita, joista avoin tiedottaminen on tärkeää niin työn hakijoille kuin työyhteisön työntekijöille. Avoimet paikat pyritään laittamaan julkiseen hakuun, mutta rekrytoinnissa huomioidaan myös sellaiset henkilöt, jotka ovat itse ottaneet yhteyttä ja tiedustelleet työpaikkaa. Työnhakijalta edellytetään vähintään toisen asteen tutkintoa, hygieniapassia, voimassa olevaa ensiapukoulutusta, b-ajokorttia ja lääkehoitokoulutusta. Jokainen vakituinen työntekijä suorittaa tietosuojakoulutuksen. Työntekijän oletetaan olevan persoonallisilta ominaisuuksiltaan tiimityöhenkinen, mutta toisaalta kykyä itsenäisiin ratkaisuihin tulisi löytyä.

Työnhakijan kelpoisuus tarkastetaan työhönottohaastattelutilanteessa hakijan esittämien todistusten pohjalta. Yksikönjohtaja tarkistaa työhön valitun henkilön tiedot JulkiTerhikistä sekä rikosrekisteriotteen työsopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä tai viimeistään heti työsuhteen alettua.

Toimintayksikön hoito- ja kasvatushenkilöstö perehdytetään asiakastyöhön, asiakastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä omavalvonnan toteuttamiseen. Sama koskee myös yksikössä työskenteleviä opiskelijoita ja pitkään töistä poissaolleita. Johtamisen ja koulutuksen merkitys korostuu, kun työyhteisö omaksuu uudenlaista toimintakulttuuria ja suhtautumista asiakkaisiin ja työhön mm. itsemääräämisoikeuden tukemisessa tai omavalvonnassa.

Yksikössä perehdytetään uudet työntekijät ja opiskelijat työhön ja työtehtäviin heti alussa. Perehdytys toteutetaan koko henkilökunnan toimesta, mutta viime kädessä vastuu on yksikönjohtajalla ja arkivastuu tiiminvetäjällä. Yksikössä on perehdytys suunnitelma, jonka mukaan perehdytys tapahtuu viikon kuluessa työn aloittamisesta. Yksikössä on kirjallista perehdytysmateriaalia, johon perehdytysvaiheessa tutustutaan ja johon voi myöhemminkin palata tarkastamaan asioita. Perehdytys suunnitelma päivitetään tarpeen mukaan, mutta vähintään kerran vuodessa.

Työnantaja tukee henkilöstön kouluttautumista osallistumalla koulutusten kustannuksiin ja työvuorojärjestelyiden avulla. Vuosittain laaditaan täydennyskoulutussuunnitelma, johon kirjataan erityisesti ensiapu- ja lääkehoitokoulutusten sekä tietosuojakoulutuksen tarve. Syksyllä 2024 on otettu käyttöön Skhole- koulutusjärjestelmä, jonka kautta työntekijöiden on mahdollista saada monipuolisesti täydennyskoulutusta.

Arjen säännöt ja käytännöt

Yksikössä on yhteisesti laaditut arjen toimintaa raamittavat säännöt, joiden tarkoitus on tuoda turvaa ja tukea lasten kasvua ja kehitystä. Lapset saavat yksikössä kaiken tarvitsemansa ylläpidon ja heidän psyykkisestä ja fyysisestä terveydestään huolehditaan. Tärkeimpänä ohjenuorana säännöissä toimii toisten kunnioitus. Hopeatähdessä jokaisella on oikeus olla oma itsensä. Aikuiset auttavat ja ohjaavat, asioita tehdään yhdessä ja opetellaan tekemään itse. Lapsille tarjotaan säännöllinen ja turvallinen arki. Lapset saavat osaltaan vaikuttaa ja osallistuvat yhteisten sääntöjen laatimiseen ja niiden käsittelyyn mm. Hyvän kohtelun suunnitelman, palautteen antamisen ja yhteisten keskusteluhetkien ja yhteisökokouksen avulla.

Terveydenhoito

Lasten terveydenhoito järjestetään Kokkolan kaupungin puolesta kouluterveydenhoitona sekä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen terveyskeskuksessa. Ohjaajien tehtävänä on tunnistaa mahdollinen lääketieteellisen hoidon tarve ja hoitaa lapsia terveydenhuollosta saatujen ohjeiden mukaisesti.

Yksiköllä ei ole omaa lääkäriä, joten lapset viedään kiireettömään hoitoon Soiten terveyskeskukseen tai Keski-Pohjanmaan keskussairaalaan. Tarvittaessa voidaan turvautua yksityisiin lääkärin palveluihin. Myös hammashoidon palvelut on järjestetty Soiten terveyskeskuksessa. Lapselle varataan aika kiireettömään hoitoon heti kun tarve ilmenee. Tarvittaessa konsultoidaan Soiten lastenpäivystystä. Kiireellisissä tapauksissa lapsi viedään ensiapuun joko ohjaajan kuljettamana tai ambulanssilla. Lapsen saapuessa yksikköön hänelle varataan aika terveystarkastukseen, kartoitetaan hammashoidon sekä lääkitysten tilanne. Tarvittaessa hankitaan lähete laboratorio tutkimuksia varten, esimerkiksi jos lapsen ravitsemus on ollut heikkoa tai yleisvointi on muulla tavoin huolta herättävä.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuotetaan Soiten toimesta Keski-Pohjanmaan keskussairaalassa, johon tarvitaan perusterveydenhuollon lähete. Myös psykiatrian palvelut ovat saatavilla Keski-Pohjanmaan keskussairaalaan. Periaatteena on, että lapset kuljetetaan saamaan hoitoa mahdollisimman nopeasti oireiden ilmettyä. Periaatteena on myös, että pientenkin oireiden yhteydessä lapset viedään terveydenhuollon ammattilaisten arvioitaviksi. Mahdollisissa kuolemantapauksissa otetaan yhteys 112, joka lähettää paikalle ambulanssin ja poliisit. Toimitaan heidän antamien ohjeiden mukaan jatkos osalta.

Mikäli lapsella on pitkäaikainen sairaus, sairaudesta riippuen yksikössä huolehditaan riittävän usein tapahtuvista kontrollikäynneistä lääkärin luona. Omaohjaaja perehtyy lapsen sairauteen ja siihen liittyvään historiaan ja perehdyttää myös muut työntekijät sairauden mukanaan tuomiin haasteisiin sekä sen hoitoon. Seuranta tapahtuu päivittäisessä työskentelyssä sairauden luonteesta riippuen. Yksiköllä ei ole omaa lääkäriä, vaan lapset käyvät lääkärissä Soiten terveyskeskuksessa, Keski-Pohjanmaan keskussairaalan lastenpäivystyksessä tai yksityisellä lääkärillä. Vastuu lääkärin antamien ohjeiden noudattamisesta ja terveydentilan seurannasta on koko henkilökunnalla.

Lääkinnällisinä laitteina yksikössä on alkometri, kuumemittari ja verenpainemittari. Laitteiden toiminnasta ja käytön perehdytyksestä sekä laitteiden kalibroinnista tai uusimisesta on vastuussa Tuikkula Oy:n sairaanhoitaja.

Ravitsemus

Yksikössä tarjotaan aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala. Lapset saavat halutessaan ottaa syötävää myös näiden ruokailutilanteiden ulkopuolella. Ruoka on tavallista ja monipuolista kotiruokaa, jonka lisänä tarjotaan salaattia, kasviksia, hedelmiä, leipää sekä leikkeleit. Lasten riittävää ravinnon ja nesteen saantia sekä ravitsemuksen tasoa seurataan jokaisen ruokailutilanteen yhteydessä. Imeväisikäisen nauttimat ruokamäärät ja syömiskellonajat kirjataan. Tarvittaessa ruokapäiväkirjaa pidetään myös muiden asiakkaiden kohdalla. Lapsilla on mahdollisuus ikätason mukaan osallistua ruuanlaittoon ja myös vaikuttaa ruokalistan suunnitteluun. Lapsia osallistetaan

arjessa pieniin keittiö- ja siivous toimiin ja tehtäviin. Etenkin lähempänä itsenäistymistä olevat nuoret harjoittelevat arjen taitoja aikuisen tuella.

Hygieniakäytännöt

Yksikölle laaditut toimintaohjeet sekä asiakkaiden yksilölliset hoito- ja palvelusuunnitelmat asettavat hygieniakäytännöille tavoitteet, joihin kuuluvat asiakkaiden henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimisen lisäksi tarttuvien sairauksien leviämisen estäminen. Yksikön hygieniaan liittyvissä asioissa hygienia-asioiden seurataan päivittäisessä toiminnassa sekä talouskansion työlistojen perusteella. Jokaisella työntekijällä on olemassa oleva hygieniaosaamistodistus, jonka avulla varmistetaan hygienia-asioihin liittyvä tietämys.

Yksikössä huolehditaan sekä henkilökunnan että lasten ja nuorten kohdalla riittävästä käsihygieniasta. Yksikössä on nestesaippua- ja käsidesiannostelijat. Ohjaajat huolehtivat siitä, että lapset käyvät riittävästi suihkussa ja ikätason mukaisesti ohjaavat lapsia muutenkin hygienian hoidossa. Yksiköllä on oma siivoussuunnitelma, joka päivitetään kerran vuodessa ja tarpeen mukaan. Hygieniakäytännöistä on yksikössä erilliset ohjeet. Lapsille on laadittu erillinen suihkulista, johon vuorossa oleva ohjaaja kirjaa päivämäärän. Tätä tarvitaan erityisesti niiden lasten kohdalla, joilla hygieniassa on haasteita. Tällä varmistetaan säännöllinen peseytyminen.

Yhteistyö lasten asioissa

Lasten asioissa tiedonkulku varmistetaan tiiviillä yhteistyöllä muiden lasten asioissa mukana olevien tahojen kanssa. Yhteistyötä sijoittavan tahon kanssa toteutetaan puhelimitse ja kuukausikoosteiden muodossa sekä asiakkaan asioita koskevissa neuvotteluissa, koulun kanssa pääsääntöisesti Wilma-järjestelmän kautta ja puhelimitse, terveydenhuollon kanssa puhelimitse ja hoitoneuvotteluiden kautta. Yhteistyö verkostojen kanssa pyritään pitämään avoimena ja tiiviinä siten, että se palvelee lapsen etua ja saadaan parhaat mahdolliset tukitoimet lapsen arkeen.

Hyvinvointia ja kasvua tukevaa toimintaa

Lastensuojeluyksikkö Hopeatähden toiminta perustuu ajatukseen kokonaisvaltaisesta toimintakyvystä ja hyvinvoinnista, mikä tarkoittaa, että kaikkia toimintakyvyn ja hyvinvoinnin osa-alueita huomioidaan jokaisen lapsen kohdalla yksilölliset tavoitteet huomioiden. Hopeatähden henkilökunta kerää sijoituksen alussa lapsen ja nuoren läheisiltä tietoa lapsen toimintakyvystä ja hyvinvoinnista kaikilta mainituilta osa-alueilta. Kuntouttava työote perustuu kasvatuksellisen

kuntoutuksen, kodinomaisuuden ja ”auta minua tekemään itse” –periaatteille. Lapsille pyritään turvaamaan mahdollisimman kestävät ja pysyvät ihmissuhteet ja tämän lisäksi heidän yhteydenpitoaan läheisiin tuetaan.

Sijoituksen aikana jokainen ohjaaja seuraa lapsen toimintakykyä ja hyvinvointia em. osa-alueilla. Sekä asiakassuunnitelmanneuvotteluissa että hoito- ja kasvatussuunnitelmaa laadittaessa pyritään löytämään niitä osa-alueita, joita yksikössä voidaan yksilöllisesti jokaisen lapsen kohdalla tukea sen lisäksi, että strukturoitu ympäristö ja suunnitelmallinen työskentely Hopeatähdessä vaikuttavat jo kaikkiin toimintakyvyn ja hyvinvoinnin osa-alueisiin.

Jokaiselle lapselle pyritään löytämään harrastus. Lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus harrastaa ja heidän harrastamistaan tuetaan kohtuulliset kustannukset hoitamalla, hankkimalla tarpeelliset varusteet sekä mahdollisesti myös kuljettamalla harrastuksiin. Lapsilla on mahdollisuus päivittäiseen ulkoiluun ikätasosta ja toimintakyvystä riippuen, joko itsenäisesti tai aikuisen kanssa. Yksikön arkeen kuuluu myös olennaisena osana liikunnallisten retkien tai tuokioiden järjestäminen. Lasten hyvinvointiin ja toimintakykyyn sekä kuntouttavaan toimintaan liittyvien tavoitteiden toteutumista seurataan reaaliaikaisesti päivittäisessä työskentelyssä. Jokaisen lapsen ja nuoren kohdalla pysähdytään kerran kuukaudessa pohtimaan tarkemmin lapsen tai nuoren sen hetkistä hyvinvointia ja toimintakykyä kuukausikoostetta kirjoitettaessa. Tämän pohdinnan kautta voidaan tuoda esiin työyhteisössä mahdollista erityistoimenpiteiden tai erityisen huomioimisen tarvetta ko. lapsen kohdalla. Hoito- ja kasvatussuunnitelma sekä lapsen asiakassuunnitelma luovat tavoitteet ja keinot jokaisen lapsen yksilölliseen ohjaukseen ja kasvatukseen.

Omaohjaaja- työskentely

Jokaiselle yksikköön tulevalle lapselle nimetään 2 omaohjaaja heti sijoituksen varhaisessa vaiheessa. Omaohjaajat pohditaan yhdessä tiimillä ja yksikön johtaja tekee lopullisen päätöksen omaohjaajuuksien jakautumisesta. Omaohjaajalla on tärkeä rooli lapsen arjessa ja hän toimii myös linkkinä ja pääasiallisena yhteydenpitäjänä lapsen vanhempiin. Omaohjaajan tehtäviin kuuluu huolehtia lapsen arjen asioiden sujumisesta, tarvittavista vaate ja muista hankinnoista. Omaohjaajan vastuulla on laatia lapsen kuukausikooste sekä käydä se läpi yhdessä lapsen kanssa. Omaohjaaja pitää myös viikoittain yhteyttä lapsen vanhempiin kuulumispuheluiden muodossa. Hoito- ja kasvatussuunnitelman laatiminen on myös yksi omaohjaajan vastuutehtävistä, päävastuullisena mikäli ohjaajalla on AMK-tasoinen koulutus. Omaohjaajan kanssa tehdään arjessa asioita yhdessä erikseen sovitulla omaohjaaja ajalla. Omaohjaaja aika voi olla lapsen arjen asioiden hoitamista ja niissä tukemista, esimerkiksi oman huoneen siivousta ja sisustamista. Muita mukavia yhteisiä tekemisiä voivat olla esimerkiksi harrastukset tai ulkoilu, käynti elokuvissa tai syömässä, tai lapsen käynti lapsen kanssa vaateostoksilla. Joskus hyvä omaohjaaja hetki voi olla vaikka pidempi ja syvällisempi keskustelu lapsen toivomista asioista. Omaohjaaja hetkien suunnittelussa kuullaan lasten toiveita ja pohditaan yhdessä tekemisen sisältöjä.

Hoito- ja kasvatussuunnitelma

Yhdessä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän sekä lapsen ja vanhempien kanssa laaditaan asiakassuunnitelma, joka tarkastetaan vähintään kerran vuodessa, lyhyempien sijoitusten kohdalla jopa kerran kuukaudessa. Asiakassuunnitelman pohjalta laaditaan hoito- ja kasvatussuunnitelma yksikönjohtajan ja omaohjaajan toimesta Nappula asiakkuuden hallintajärjestelmään. Hoito- ja kasvatussuunnitelman tekemiseen ja arviointiin osallistetaan myös nuori itse. Suunnitelman seurannan vastuuhenkilönä on asiakkaan omaohjaaja, joka seuraa päivittäisessä työskentelyssään sekä kuukausikoosteiden kirjoittamisen yhteydessä suunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Aina asiakassuunnitelman neuvottelun jälkeen yksikönjohtaja tai omaohjaaja kirjaa neuvottelussa sovitut asiat lyhyesti lapsen kansioon Nappula asiakkuudenhallintajärjestelmään, josta sovitut pääkohdat ovat luettavissa. Lasten asiakassuunnitelmat ovat jokaisen lapsen henkilökohtaisille asiakirjoille varatuissa kansioissa, jossa ne ovat henkilökunnan luettavissa. Hoito- ja kasvatussuunnitelma päivitetään kaksi kertaa vuodessa tai useammin tarpeen mukaan.

Hoito- ja kasvatussuunnitelma toimii tärkeänä pohjana kaikelle tavoitteelliselle työskentelylle. Tavoitteet ja keinot, lapsen vahvuudet ja haasteet sekä yhteistyö eri tahojen kanssa kirjataan suunnitelmaan, jonka mukaisesti työskentely arjessa etenee ja jonka avulla etenemistä arvioidaan.

Asiakastietojen käsittely ja salassapito

Uudet työntekijät ja opiskelijat allekirjoittavat perehdytysvaiheessa salassapitosopimuksen ja tämän yhteydessä käydään läpi yksikön tietosuojan liittyvät periaatteet. Yksikköön on laadittu henkilötietojen käsittelyä koskeva suunnitelma, rekisteriseloste sekä tietoturvan omavalvontasuunnitelma.

Perehdytysuunnitelmaan on kirjattu myös henkilötietojen käsittelyyn ja tietoturvaan liittyvien asioiden läpi käyminen. Jos olennaisia muutoksia vallitsevassa lainsäädännössä tapahtuu, yksikönjohtaja koulutetaan aiheeseen liittyen ja jakaa tiedon sitten henkilökunnalle.

Asiakkaana oleville lapsille ja heidän vanhemmilleen kerrotaan käyttämästämme asiakasjärjestelmästä ja sen käytön periaatteista sijoituksen alkuvaiheessa. Rekisteriselosteen saa halutessaan nähtäväksi yksikönjohtajalta.

Myös Hopeatähdessä siirrytään Kanta- järjestelmään 1.9.2026 alkaen. Asiaa on käsitelty kuukausikokouksissa, henkilökuntaa tiedotettu muutoksista ja koulutautuminen uuteen järjestelmään kaikkien vakituisten työntekijöiden osalta meneillään. Tarkoitus on, että kaikki Hopeatähdessä työskentelevät koulutautuvat asianmukaisesti määräaikaan mennessä.

Hopeatähdessä asuvien lasten mielestä hyvää kohtelua Hopeatähdessä on:

"Eläimet ovat kivoja ja tervetulleita vieraita"

"Saun harrastaa"

"Saun rahaa, jolla voin ostaa omia juttuja"

"Hopeatähden ohjaajat"

"Minulla on oma huone"

"Minua kunnioitetaan ja minulle annetaan omaa tilaa"

"Kaikki on ilmaista. Saun ylläpidon"

"Pääsen yhteisille reissuille mukaan"

"Saun viettää aikaa omaohjaajan kanssa"

"Minua kuunnellaan ja kannustetaan"



Minua kunnioitetaan ja minulle annetaan omaa tilaa.



“

Koti on paikka, jossa saa olla oma itsensä ja tuntee olevansa alku itsensä.



Minua kuunnellaan ja kannustetaan



Eläimet ovat kivoja ja tervetulleita vieraita.



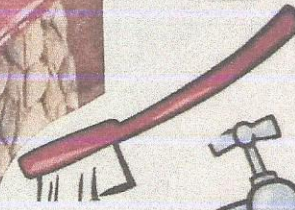
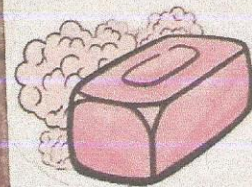
Saan harrastaa



LIIKKU
KUNTOKESKUS



Saan ylläpidon



Pääsen yhteisille reissuille mukaan.



Valvonta, huolenpito ja itsemääräämisoikeuden ja osallisuuden toteutuminen

Hopeatähdessä on yhteisesti sovitut säännöt, joita kaikki noudattavat. Sääntöjä uudistetaan tarpeen mukaan. Yhteisiä sääntöjä ovat muun muassa herääminen sovittuna aikana, ruokailuajat, televisio-ohjelmien ja pelien ikärajat, kotiintuloajat, nukkumaanmenoajat, kavereiden vierailuajat ja siisteyden ylläpito. Lastensuojeluyksikkö Hopeatähdessä kunnioitamme ja vahvistamme lapsen itsemääräämisoikeutta ja tuemme lapsen osallistumista oman elämän, hoidon ja kasvatuksen suunnitteluun sekä toteuttamiseen. Huomioon otetaan lapsen toivomukset, mielipide ja yksilölliset tarpeet. Lapsella on mahdollisuus sisustaa huoneensa mieleisekseen. Hopeatähdessä myös kuunnellaan lapsen toive tulevastä omaohjaajastaan ja pyritään siihen, että toinen omaohjaajista olisi lapsen itse toivoma. Lapselle mahdollistetaan suunnitelmallinen ja säännöllinen työskentely omaohjaajiensa kanssa. Omaohjaaja pitää yhteyttä myös lapsen perheeseen. Lapsi saa turvallisten aikuisten ja kasvatuksellisen ympäristön lisäksi tarvittaessa myös ulkopuolista tukea kasvuunsa esimerkiksi nuorisopsykiatrian poliklinikalta.

Hopeatähdessä järjestetään kerran viikossa yhteisöpalaveri, jossa paikalla ovat vuorossa olevat ohjaajat ja nuoret. Palaverissa käsitellään annetut palautteet, tulevan viikon ohjelmaa, suunnitellaan nuorten ruoanlaittovuorot ja mietitään tulevan viikon yhteisöpäivälle aktiviteettia. Lapsille tiedotetaan tuolloin mahdollisista muutoksista ja lapset voivat tuoda esille kehittämisehdotuksia, toiveita ja puutteita. Lapset päättävät itsenäisesti käyttövarojensa käytöstä ja vaikuttavat heitä koskeviin hankintoihin (esim. vaate, hygienia, harrastus). Lapsi osallistuu myös mahdollisten juhlapäiviensä suunnitteluun ja hänen toiveensa tarjoilun suhteen huomioidaan.

Osallisuutta vahvistamaan yhteisöpalaverin lisäksi on käytössä lasten oma iltahetki iltapalan yhteydessä. Iltahetkessä paikalla olevat ohjaajat käyvät lapsen kanssa kuluneen päivän tapahtumia läpi soveltuvilta osin, lapsilla on mahdollisuus kertoa huolestaan tai vaikka kertoa ideoita seuraavan päivän toimintaan. Seuraavan päivän menot ja aikataulut käydään yhdessä läpi ja mietitään, onko jotain mihin on syytä varautua, esim. huono sää. Hetki on keskusteleva ja kaikilla on mahdollisuus käyttää puheenvuoroja ja osallistua.

Lapsen yksilöllinen kohtelu, kuunteleminen, keskustelu ja aito kohtaaminen ovat Hopeatähdessä ensiarvoisen tärkeitä. Lapsen kanssa pyritään yhdessä löytämään ratkaisuja haastaviin tilanteisiin. On tärkeää, että halu muutokseen ja uuden oppimiseen löytyy lapselta itseltään. Ohjaajat ovat tukena ja neuvomassa sekä miettimässä yhdessä ratkaisuja pulmallisiin tilanteisiin. Lasta rohkaistaan avoimeen keskusteluun ja pohdintaan ikätasoisesti suhteessa omaan vointiinsa ja tilanteeseensa. Luottamuksellisen ilmapiirin aikaansaaminen luo pohjaa tulevalle.

Lapset osallistuvat Hopeatähdessä osaamisesta ja ikätasonsa mukaisesti yhteiseen toimintaan ja kotitöihin. Heillä on mahdollisuus halutessaan tienata omaa rahaa käyttövarojen lisäksi mm.

tekemällä pieniä pihatöitä tai muita avustavia töitä. Lapsen osaaminen ja taidot huomioidaan ja pyritään järjestämään mielekästä ja kehittävää toimintaa, jossa lapsi pääsee toteuttamaan omia vahvuuksiaan ja saa onnistumisen kokemuksia.

Turvallisuus rajoitustilanteissa

Toiminnassa ennakkoinnilla on merkittävä osuus turvallisuuden toteutumisessa. Hopeatähti on perustason yksikkö, joten lapsen soveltuvuutta yksikköön arvioidaan jo ennen lapsen tuloa yksikköön, jolloin pois suljetaan väkivaltaisesti käyttäytyvät ja hyvin päihdeongelmaiset asiakkaat. Näin turvataan jo osaltaan yksikössä asuvien ja työskentelevien turvallisuus. Rajoitustoimenpiteiden käytön yhteydessä muiden lasten turvallisuudesta pyritään huolehtimaan mm. ohjaamalla muut lapset pois tilanteesta. Rajoitustoimenpiteiden käyttäminen on aina viime sijainen keino. Ennakoinnin, työvuorosunnittelun ja nuoren kanssa käytyjen keskustelujen sekä yhteisten sopimusten avulla pyritään välttämään tilanteet, joissa rajoitustoimenpiteisiin päädytään. Aikuisten läsnäolo, ymmärtävä ja kuunteleva kohtaaminen sekä mielekäs arki yksikössä ja osana yhteisöä luovat lapsille turvaa ja luottamusta. Rajoitustoimenpiteitä käytetään yksikössä määrällisesti hyvin vähän. Tilanteen vaatiessa näin kuitenkin lain mukaan toimitaan ja turvataan kaikkien yksikössä asuvien lasten arkea.

Henkilökunnalla on tiedossa, miten toimitaan erilaisissa vaara- ja uhkatilanteissa. Kaikkia yleisiä vaaratilanteita varten on olemassa suunnitelma ja toimintaohjeet, joita päivitetään ja harjoitellaan säännöllisesti. Yksiköllä on käytössä Ajax- hälytysjärjestelmä sekä hälytinalaite, joka antaa hälytyksen ohjaajien ja yksikönjohtajan numeroon. Tarvittaessa ja vakavassa tilanteessa ollaan yhteydessä hätänumeroon.

Rajoitusten käyttö

Rajoitustoimenpiteiden käyttöön joudutaan turvautumaan vain, jos lapsi toiminnallaan vaarantaa oman tai toisten terveyden tai turvallisuuden. Tavoitteena on, ettei rajoitustoimenpiteitä tarvitsisi käyttää. Rajoitustoimenpiteitä ei voida kohdistaa avohuollon tukitoimenpiteenä sijoitettuun lapseen. Rajoitustoimenpiteitä ovat yhteydenpidon rajoittaminen, aineiden ja esineiden haltuunotto, henkilöntarkastus, henkilönkatsastus, omaisuuden ja lähetysten tarkastaminen, lähetysten luovuttamatta jättäminen, kiinnipitäminen, liikkumisvapauden rajoittaminen, eristäminen ja erityinen huolenpito. Hopeatähdessä ei käytetä eristämistä sopivien tilojen puutteen vuoksi eikä erityistä huolenpitoa, koska Hopeatähdellä ei ole toimintaluvassa haettu erityisen huolenpidon lupaa. Mahdollisia eristämistä vaativia tilanteita pyritään ennalta ehkäisemään asiakasvalinnan, ohjauksen ja kuuntelun avulla ja tarvittaessa lapselle/nuorelle haetaan psykiatrista apua.

Rajoitustoimenpiteitä käytetään vain siinä tapauksessa, että millään muulla keinolla ei saada lapsen/nuoren hyvinvointia turvattua. Ne eivät siis ole missään tapauksessa seuraamuksia sääntöjen rikkomisesta tai muuten tilanteeseen sopimattomasta toiminnasta. Tätä on tärkeää korostaa myös lapselle ja vanhemmille.

Rajoitustoimenpiteen tulee olla myös lievin mahdollinen tilanteeseen nähden ja myös sen kestossa noudatetaan lyhimmän mahdollisen ajan periaatetta. Esimerkiksi liikkumisvapauden rajoittamista ei määrätä heti 7 vrk, vaan esimerkiksi viikonlopun yli. Rajoitustoimenpiteestä päättää joko lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä, yksikön johtaja tai yksikön johtajan määräämä työvuorossa oleva ohjaaja sen jälkeen, kun yksikön johtaja on arvioinut tilanteen. Delegointijärjestyksestä eri tilanteissa on olemassa selkeä ohjeistus työntekijöille.

Lapsen/nuoren kanssa keskustellaan aina ennen rajoitustoimenpidettä siitä, miksi aikuiset ovat sitä mieltä, että se tulee tehdä. Tässä yhteydessä lapselta kysytään myös mielipidettä rajoitustoimenpiteestä ja kerrotaan, miten toimenpide tullaan tekemään. Lisäksi kerrotaan valitusmahdollisuudesta niiden rajoitustoimien osalta, joissa hallinto-oikeuteen valittaminen on mahdollista. Edellä mainitut asiat kerrotaan myös vanhemmille, kun heitä informoidaan rajoitustoimenpiteestä. Sekä lapsen että vanhempien mielipiteet kirjataan kirjalliseen päätökseen sanasta sanaan. Lapsen kanssa keskustellaan rajoitustoimenpiteen jälkeen ja lasta autetaan tunnistamaan oman käyttäytymisensä syy-seuraussuhteet sekä löytämään yhteistyössä rakentavia toimintatapoja, jotta rajoitustoimenpiteitä ei enää tarvitsisi käyttää.

Lapsille kerrotaan aina mahdollisuudestaan muutoksenhakuun ja kanteluun. Lapsi saa apua näiden tekemisessä. Lapsi voi antaa myös palautetta arjen toiminnasta toimitusjohtajalle, omaohjaajalle, yksikönjohtajalle tai muille ohjaajille arjessa tai viikoittaisissa yhteisöpalavereissa. Palautetta saa antaa suullisesta ja kirjallisesti.

Lastensuojeluyksikkö Hopeatähdessä 12.3.2026

Yksikönjohtaja

Niina Nivala

